

„Aktualne badania polonistyczne prowadzone na praskiej polonistyce”. Poświęcono również uwagę szczegółowym problemom z dziedziny językoznawstwa, literaturoznawstwa, translatologii i glottodydaktyki – Jana Raclavská (Ostrawa): „Pies w frazeologii polskiej i czeskiej – studium porównawcze”; Natalia Ierzhkyivska (Kijów): „Praga i praski kontekst w twórczości ukraińskiego poety-emigranta Eugena Malaniuka”; Renata Putzlacher Buchtová (Brno): „Czesko-polskie związki literackie w drugiej połowie XX wieku. Polscy poeci i ich czescy tłumacze”; Monika Válková Maciejewska (Dniepropetrowsk): „Zmienna natura Szwejka. Tożsamość opowiadacza a język przekładu”; Sergij Shebelist (Połtawa): „Próba ukraińskiej «Kultury». Kijowskie czasopismo «Krytyka» a tradycja intelektualna Jerzego Giedroycia”; Olha Voznyuk (Wiedeń): „Galicia jako projekt antologii na podstawie polskich źródeł”; Katarzyna Barna Krawczyk (Brno): „Jak skutecznie motywować (czeskich i słowackich) studentów polonistyki do nauki języka polskiego?”; Lucie Zakopalová (Praga): „Wzburzone wody chaosu. Czesław Miłosz i Witold Gombrowicz wobec wyzwań emigracji”. W ramach bogatej dyskusji porównywano tu warunki, w których rozwija się polonistyka w różnych krajach, a także rozważano możliwości integracji badań polonistycznych w postaci szeroko zakrojonych studiów polonoznawczych oraz kwestię pozycji filologii w ramach tak zintegrowanego kierunku.

Z łącznej liczby 25 referatów zgłoszonych do sekcji historycznej wymieńmy chociaż te najbardziej reprezentatywne czy inspirujące – Miloš Řezník (Chemnitz): „Česká syntéza polských dějin (otázky koncepce, metodiky a interpretace)”; Rūstis Kamuntavičius (Kowno): „Badania nad historią Polski na Litwie”; Ihor Czornowol (Lwów): „Współczesna historiografia stosunków polsko-ukraińskich”; Nikolaj Iwanow (Opole): „Współczesna białoruska historiografia stosunków polsko-białoruskich”; Jan Němeček (Praga): „Československo-polské vztahy za druhé světové války. Historiografická rekapitulace posledního desetiletí”; Gábor Lagzi (Veszprém): „O bratankach. Węgierska historiografia po 1989 r. dotycząca badań nad dziejami Polski w XX wieku”; David Kolbaia (Warszawa): „Studia nad Polską w Gruzji i kartwelologiczne w Polsce XIX i XX wieku”; Jaroslav Vaculík (Brno): „Stav studia dějin Čechů v Polsku”; Dan Gawrecki (Opole): „Poláci na Těšinsku do r. 1938 (K názorům české historiografie a publicistiky)”; Mečislav Borák (Opava): „Polské aspekty v programu středoevropských studií Slezské univerzity v Opavě”; Roman Czmelyk (Lwów): „Współczesne polsko-ukraińskie pogranicze w historiografii ukraińskiej”; Dmitrij Karnachow (Nowosybirsk): „Legends etnocentryczne o pochodzeniu narodu polskiego w kronikarstwie czeskim XIV–XVII w.”; Myrosław Wołoszczuk (Ivano-Frankivsk): „Historia średniowieczna Polski w ukraińskich podręcznikach akademickich”; Marek Ďurčanský (Praga): „Česko-polské vědecké kontakty v 19. a 20. století – stav výzkumu v posledních dvou dekadách a výhledy do dalších let”; Sebastian Grudzień (Kraków): „Czescy historycy a Polska Akademia Umiejętności (1989–2012)”; Petr Kaleta (Praga): „České kašubistické zájmy 1945–2013”; Csaba Kiss (Warszawa): „Zmiana stereotypów węgierskich o Czechach po 1968 roku”. Spośród niewymienionych tutaj osób do najbardziej aktywnych dyskutantów w sekcji historycznej należeli ponadto: Jacek Baluch (Kraków), Marta Bečková (Praga), Ryszard Gładkiewicz (Wrocław), Ľubica Harbulová (Prešov), Vaida Kamuntavičienė

(Kowno), Jan Malicki (Warszawa), Roman Malowski (Kijów) czy Olga Morozowa (Kijów). Słowa powitania do uczestników sekcji historycznej skierowała dyrektor Instytutu Historii Akademii Nauk RC Eva Semotanová, a jej zastępca Jan Němeček podjął się próby podsumowania dwudniowych obrad w imieniu organizatora.

Zdecydowana większość referatów sekcji politologicznej dotyczyła problematyki przemian politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej od drugiej połowy XX wieku do współczesności. Syntetyzujące i zarazem przeglądowe referaty wygłosili czołowi przedstawiciele czeskiej politologii (nie tylko w odniesieniu do badań nad Polską), a mianowicie: Jan Holzer (Brno): „Badania wschodnioeuropejskie i polska politologia współczesna” i Michal Kubát (Praga): „Polsko jako předmět výzkumu české komparativní politologie”. Ożywiona dyskusja, w której brali udział zwłaszcza czeszy, polscy, ukraińscy i białoruscy politolodzy, toczyła się także po wysłuchaniu wielu innych referatów. Tytułem przykładu wymieńmy następujące: Vasyl Buslenko (Łuck): „Stosunki władzy i opozycji w Polsce i Czechosłowacji w latach 80. XX wieku”; Natalya Minenkova (Donieck): „Lustracja jako polityczna praktyka postkomunizmu: kontekst polski i czeski”; Oleksandra Matushenko (Lublin): „Political Elites in the Processes of Europeanization in Eastern Europe”; Uładzimir Lukievič (Brześć): „Turystyka jako indyktor białorusko-polskiej aktywności transgranicznej (według państwowej statystyki na terenie Obwodu Brzeskiego)”; Andrii Bolianovskiy (Lwów): „Historyczne tradycje współpracy ukraińsko-polskiej: polityczne warunki, strategiczne plany, niezrealizowane możliwości”; Orest Krasivski (Poznań): „Wymiar Wschodni polityki Unii Europejskiej w kontekście interesów narodowych Ukrainy”; Bota Zhunussova (Ałmaty): „Budowanie państwa w Republice Kazachstan”. Do najbardziej aktywnych uczestników dyskusji należeli: Jane Curry (Santa Clara), Břetislav Dančák (Brno), Vít Hloušek (Brno), Lubomír Kopeček (Brno), Oksana V. Kukuruz (Kijów), Jan Malicki (Warszawa), Agnieszka Stec (Warszawa) oraz Mirosław Wyrzykowski (Warszawa).

Uczestnicy VIII Zjazdu Klubu Absolwentów Wschodniej Szkoły Letniej Uniwersytetu Warszawskiego, którzy po debacie okrągłego stołu zebrali się w głównej sali Ambasady RP w Pradze, wysoko ocenili wysiłki obu organizatorów. Roman Baron (absolwent WSL UW w 2003 r.) i Roman Madecki (wykładowca WSL UW w 2013 r.) zostali też wspólnie prezesami Klubu do następnego zjazdu, który odbędzie się w 2015 roku w stolicy Gruzji. Celem organizatorów praskiego kongresu jest naturalnie możliwie szybkie opublikowanie wygłoszonych referatów. Zamiarem jest jednak również zwrócenie się do innych wybitnych zagranicznych polonistów, historyków i politologów zajmujących się badaniami nad Polską, którym z różnych powodów nie udało się przybyć na konferencję „Czeskie badania nad Polską w kontekście europejskim – Česká polonistická studia v evropském kontextu”, z prośbą o przyczynek do przygotowywanej publikacji. Wydanie obszernej, dwutomowej, interdyscyplinarnej monografii zbiorowej, zawierającej teksty czołowych czeskich badaczy zajmujących się polską historią, literaturą, polityką, kulturą, a także polskim językiem czy prawodawstwem, jak również wyniki badań ich zagranicznych kolegów – zwłaszcza z państw środkowej i wschodniej Europy – z pewnością przyczyni się do rozwoju

dalszych badań polskoznawczych w naszym regionie, wartościowej interdyscyplinarnej wymiany myśli naukowej oraz jakże potrzebnego (nawet w erze globalizacji) prawdziwego dialogu pomiędzy przedstawicielami humanistyki z różnych państw i narodów.

Roman Baron, Roman Madecki

